

Pr Heidy Purga
Kultuuriminister
Kultuuriministeerium
Suur-Karja 23
15076 TALLINN

19.06.2024 nr 5.1-1/88

Arvamus meediateenuste seaduse muutmise seaduse väljatöötamiskavatsuse kohta

Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL) on analüüsinud eelnõude infosüsteemis 29.05.2024 avaldatud meediateenuste seaduse muutmise seaduse väljatöötamiskavatsust (edaspidi: VTK), milles kirjeldatakse võimalikke lahendusi tasu kogumiseks tellitavate audiovisuaalteenuste osutajatelt, ning esitab käesolevaga selle kohta oma seisukohad.

Mõistame muret Eesti filmitootmise konkurentsivõime pärast ning toetame eesmärki parandada Eesti audiovisuaaltoodangu positsiooni ja arenguvõimalusi. Nõustume, et regulatiivsete muudatusteta ei ole võimalik mõjutada rahvusvaheliste voogedastuskeskkondade tegevust ja seeläbi parandada kohaliku toodangu konkurentsivõimet.

Hinnanud VTK-s pakutud regulatiivseid lahendusi, oleme seisukohal, et oma eesmärki täidab üksnes kolmas ehk kombineeritud mudel. Usume, et vaid selline mudel saaks kaasa aidata Eesti audiovisuaalse kultuuri mitmekesisusele ja arengule ning suurendaks Eesti filmide ja sarjade rahastamisvõimalusi ning rahvusvahelist levikut.

Peame väga oluliseks, et kavandatav mudel arvestaks investeeringutega, mida voogedastaja juba kohalikku sisutootmisse teeb. Vastasel juhul, nõudes võrdset lisakohustust nii senistelt panustajatelt kui mittepanustajatelt, kujuneb uuest kohustusest omamoodi karistusmeede neile, kes varasemalt vabatahtlikult Eesti kultuuri ja audiovisuaaltootmist toetanud on. See seab kahtluse alla nende investeeringute jätkumise tulevikus ning võib kokkuvõttes Eesti audiovisuaaltoodangule omada negatiivsemat mõju kui tulu, mida kogutakse. Kuigi ka otseinvesteeringute kohustus arvestaks voogedastaja olemasolevate investeeringutega, on see mudel võrreldes kombineeritud meetodiga põhjendamatult jäik. Audiovisuaalmeedia teenuse pakkuja jaoks võiks jääda valik rahalise kohustuse tasumise või otseinvesteeringute tegemise vahel. Selline paindlikkus toetab ka kohaliku sisutootmise ökosüsteemi mitmekesisust, motiveerides seniste investeeringutega jätkama ning ühtlasi tuues lisarahastust uute projektide toetamiseks. Seega hindame, et suurimat kasu tooks kombineeritud mudeli rakendamine.

Kindlasti peame oluliseks, et kohustuse määr saab olema seotud üksnes voogedastusplatvormi, mitte ettevõtte teiste tegevusalade ja klientidelt teenitavate tasudega. VTK-s on toodud kohustus tasuda määratud rakendusasutusele osamakse 5% Eestis teenitud tulult. Samas ei kajastata pakutud kohustuse määra aluseid ja kuidas selleni jõuti. Teeme ettepaneku lisada kohustuse määra detailsema regulatsiooni kirjeldus (sealhulgas kohustuse protsendimäära leidmise metoodika) VTK-sse.

Leiame, et kohustuse määr ei tohi ületada 5%, kuivõrd muutuks niigi kohalikku tootmisesse panustajatele liialt koormavaks, kuid eelnõu ettevalmistamisel tasub kaaluda ka madalama määra kehtestamist ning kindlasti põhjendada valituks osutuva tasumäära suurust.

Lisaks rõhutame, et seaduse eelnõus tuleb täpsustada mõisteid, näiteks:

- „Teos“ - oluline, et vastav mõiste hõlmab mis tahes teoseid, sealhulgas näiteks nii saateid, dokumentaalse sisuga sarju ja filme, stsenaariumiga sarju ja filme jne;
- -“Otseinvesteering” - oluline, et see mõiste hõlmab nii teoseid, mille tootjaks on teenuse pakkuja kui ka erinevat tüüpi litsentse ja nii edasi.

Need mõisted on olulised seaduse selguse ja rakendatavuse seisukohast ning nende täpne määratlemine aitab vältida tõlgendamisprobleeme tulevikus.

Loodame, et leiate võimaluse ITL-i tagasiside arvestada. Palume kaasata ITL-i seaduseelnõu väljatöötamisel.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Doris Pöld
Tegevjuht

Keilin Tammepärg, keilin.tammeparg@itl.ee